RESIDENCE SUPERIEURE DU TONKIN

NAM THU MUOI BA — SỐ THU 2618 MỖI SỐ: 0$02 NGÀY THỨ TƯ 9 DECEMBRE 1925

DÉPOT LÉGAL INDOCHINE N° 6473

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Bảng giá

	Báo quán	Ngoài đem đến nhà	Gửi tây	Báo gửi về Trung-kỳ và Ai-lao	Nam-kỳ, Cao-miên và các thuộc địa Pháp	Ngoại quốc
Một năm	6$00	6$90	6$30	6$30	8$60	12$00
Các tăng và						
Các công sở						
Sáu tháng						
Ba tháng						
Một tháng						

Les abonnements partent du ... de chaque mois.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur-gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES
Décomptées à-raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m 065 de large.
4e page — Une seule insertion. . . . 0$30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Vì có gì mà những sách cảm-ứng thịnh-hành ở xã-hội ta

Trong bài diễn thuyết của ông Phan-chu-Trinh ngày 19 Novembre mới rồi ở Saigon, nói về luân-lý Thái-tây với luân-lý Á-đông, ông có dẫn chuyện khuyến hiếu của ta, mà bác những chuyện bịa đặt ra vô lý, như là chuyện khóc tre mọc măng, chuyện nằm trên vàng đợi ca vẫn vân, ông có nói vì như vàng lở ra, chẳng hóa ra thiệt thân, cướp công cha mẹ mà mang tội bất hiếu ư. Ta lại nhân lời ấy mà xét kỹ ra, thì lại còn có nhiều chuyện vô lý mà đáng chê hơn nữa, tức như chuyện chôn con bắt được lọ vàng; con nhỏ ăn hết bao nhiêu, đến nỗi không kiếm đủ nuôi, mà phải tuyệt tình như thế, chẳng hóa ra trái lẽ trời mà làm dau đớn lòng mẹ ư. Nhưng ta lại thử nhân đó mà xét xem cái tâm-lý của người xưa, vì cớ gì mà lại hay bịa đặt ra những chuyện vô lý như thế, cũng là một điều ta nên suy nghĩ đến vậy.

Theo cái luân-lý ở Á-đông thì hiếu là một đức rất to, một nết rất quí, cho là gốc muôn điều thiện, là đầu trăm nết hay, ai thấy một người con có hiếu, lại chẳng đem lòng yêu, đem lòng trọng, muốn cho được vẻ vang sang sướng hơn người, ấy vì thế mà ở xã-hội ta ngày xưa, những người con hiếu, những người dâu hiền, những người tiết phụ, cũng là những người có làm được những việc xuất sản phi thường, có ích-lợi cho dân cho nước, thì triều-đình có lệ tinh thưởng để tỏ lòng khen ngợi và làm gương cho người khác theo, như là hiền hiếu hạnh khả phong, tiết nghĩa khả phong, cũng là các thứ huy chương (như kim-tiền, kim-khánh vân vân). Nhưng than ôi! ở đời nào mà chẳng thế, chính-đạo công minh thì có ít, mà tư-tâm thiên vị thì phần nhiều, những người thật có tính hay đức tốt, đủ làm tiêu-biểu cho người khác theo, thì lại phần nhiều cực khổ nghèo nàn, có ai là người biết đến, mà cũng có ai cần thiết gì mà tiêu biểu lên đâu. những người được, triều đình tinh biểu bao phong, lại phần nhiều là có thế-lực ở trong xã hội, cũ dùng thế-lực mà được, thì cái được ấy chính đáng hay là không chính đáng, tưởng không cần phải bàn nói thì ta cũng đã hiểu cả rồi; lại chính những người có tính hay đức tốt, cũng phải nhờ có cái thế lực ở trong xã-hội, thì mới mong được tinh-biểu bao phong; xưa nay ở trong xã-hội ta, đã có biết bao nhiêu người thật có tính hay đức tốt, chỉ vì thiếu chút thế lực, mà phải mai một đi ở trong chốn thôn quê, không ai biết đến tên đến họ.

Ôi! không vì điều gì mà làm thiện, cũng không vì điều gì mà kì công làm ác, không cần phải nhờ có cái gì kích thích ở bên ngoài, cứ theo cái lương tâm sai khiến, mà làm cho hết cái bản phận của mình, những hạng người ấy thì thật là ít. Con hạng người thường thường giờ xuống, sức học-vấn đã ít, bụng vị kỷ lại nhiều, tất phải nhờ đến cái lệ thưởng thiện phạt ác của triều đình, thì mới biết ham bắt sợ, gắng làm điều thiện mà tránh làm điều ác. Nhưng khuyến thiện trừng ác là quyền của triều đình, mà ở đời hỗ dễ đã mấy khi công-đạo thật xương-minh, thường phạt thật công bằng, hết thảy những người được thưởng, chưa chắc toàn là người làm thiện đáng khen, những người bị trừng phạt, chưa chắc toàn là người làm ác đáng phạt, đủ phục được lòng người khác, mà khiến cho họ biết khuyến biết răn. Lại còn thế này nữa những điều thiện lặt vặt ở gia-đình, tuy cũng có bổ ích cho nền phong-hóa, mà có lẽ giá làm xuất sắc phi thường, cần được triều-đình gia ơn tưởng thưởng; những điều tội ác nho nhỏ, tuy có thương luân bại lý, mà có can phạm gì đến pháp luật, triều-đình cũng có quyền gì mà trừng phạt được hết đâu.

Những người có lòng nghĩ đến thế-đạo nhân-tâm, muốn giữ bậu đạo cho loài người, và bồi đắp lấy nền phong hóa cho xã hội, thấy cái hành động của người ta, và cái thưởng phạt của triều-đình, cũng không đủ khuyến người làm thiện mà răn người làm ác, mới nhân cái tục thượng quí và cái lòng tín ngưỡng của người ta mượn thần đạo thiết giáo để ngụ ý khuyên răn. Thử đem những tiền-thuyết của người Tàu hay là của người Nam làm ra xưa kia đã truyền-bố ở trong xã-hội, trừ những tiền-thuyết ái-tình và những tiền-thuyết lịch-sử ra không kể, còn thì phần nhiều nói về những chuyện thiên đạo phúc thiện họa dâm, qui thần quyền phúc lượng tội, hình như những việc qua ở trên đời, thường phạt của người tuy không công minh, mà trong u-minh vẫn có quỷ thần soi xét, giống dưa được dưa, giống đậu được đậu, thiện ác báo ứng vẫn là không sai. Tự con mắt của người có học-thức, thì những sách ấy toàn là vô lý đáng buồn cười, mà những kẻ dung thường, muốn cầu ấm phúc mà gắng làm thiện, muốn tránh ám báo mà không dám làm bậy, tội ác cũng có giảm được vài phần, mà phong-tục cũng giữ được chút thuần-hậu, về nền phong hóa cũng không phải không có bổ ích ít nhiều. Nhưng đến bây giờ tập tục ở xã-hội ta cũng đã có thay đổi, dân trí ta cũng đã hơ mở mang, thì cái lối trước thư lập ngôn bây giờ, cũng lại phải sửa đổi, mà không chuyên theo lối cũ của ta được vậy.

H. T. B.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 5 Décembre 1925

Nước Pháp với nước Đức

Báo *Matin* báo tin rằng các nhà giám-định hàng-không Pháp-Đức đã họp ở Paris, để xét cho tận bay Pháp bay qua nước Đức, và tàu bay Đức bay qua đất Rhénanie để đặt đường hàng-không Paris-Berlin.

Người Nga với việc Viễn-đông

Báo *Daily Mail* được tin ở Riga rằng M. Zinoviev có tuyên-bố rằng cái tình trạng việc cách-mệnh rất tốt! Quảng-châu bây giờ cũng giống như ở Moscou và mỗi ngày nước Trung-hoa lại yêu chánh-phủ Xô-viết nước Nga hơn. Một tờ báo của đảng cộng-sản là báo *Pravda* có đăng một bài nói ba nước Trung, Nhật, Nga nên để bắt tay với nhau để bênh vực quyền lợi của họ ở Á, và để bài đắp cuộc hòa bình ở Viễn đông.

Nước Pháp với Hoa-kỳ

Báo *Petit Parisien* được tin ở Washington nói rằng bức thư của M. Loarbeur về cái vấn-đề trái khoản ở Hoa kỳ rất hoan nghênh. Người Hoa-kỳ coi trước khi đặt cuộc hội-nghị, tưởng nên điều đình riêng với nhau đã.

Việc nước Nhật-bản

Các báo ở Tokio bình-phẩm và khen ngợi các giám-nước Locarno. Báo *Hochi* nói thế là Âu-châu không cần phải Hoa-kỳ dự vào mà tự trù được cuộc bình an. Các báo cũng hoan nghênh việc nước Pháp bảo lập một cuộc hội-nghị ở dưới quyền hội Vạn-quốc để trù tính việc thanh giảm quân bị.

Cứ theo như việc kiểm điểm dân số mới rồi, thì dân số ở Nhật được: 59 136,000 người, hơn năm 1920 được 3.763 000 người.

Hội-đồng trị sự phòng Thương mại Tokio quyết nghị xin chánh-phủ bảo hộ cho việc thương-mại Nhật-bản ở Mãn-châu trong khi ở đấy xảy ra việc chiến tranh.

Quan đại sứ nước Anh hội-nghị với M. Shidehara về tình hình ở Mãn-châu.

Chánh phủ quyết nghị không cho phép chở quân lính, nhất là quân của Quách-sùng-Linh bằng đường bể xa. Việc ấy có thể dẹp được việc chiến tranh ở Mãn-châu.

Bộ ngoại-giao và bộ thương-mại không hợp ý nhau về việc điều đình bán giao với thương mại Nhật Đức.

Việc nước Hoa-kỳ

Quan tổng-thống Coolege có tuyên bố rằng chánh phủ nên trợ cấp cho các cục thương-mại hàng-không.

Nước Đức sẽ mở ở Hoa-kỳ một trái-khoản một triệu dollars kim tệ bằng trái-đơn hỏa-xa.

Ngày 8 Décembre 1925

Chiến-sự ở Syrie

Quân Pháp đã chiếm Hasbaya.

Quân Druses đánh phương nam thành Damas, nhưng sau phải lui và tổn hại nhiều.

Báo *Chicago tribune* được tin ở Beyrouth nói rằng đánh được thành Hasbaya, thế là chiến-sự ở Syrie kết liễu, vì Sultan Atrache phải đem quân chạy ra khỏ Montbermon.

(Indopacifi)

Việc Trung-hoa

Tin Cáp-nhĩ-tân. — Trương-tác-Lâm triệu tập hội nghị đoàn đến Phụng-thiên để trình bày về cái tình trạng ngày nay, cũng là cái chánh sách hòa bình Mãn-châu Đường giây thép ở phía nam Phụng-thiên bị đứt.

Mông cổ bãi các luật-pháp cũ, định theo các luật pháp của chánh-phủ nước Nga.

Tin Bắc kinh. — Đường từ Bắc-kinh đến Thiên-tân bị quân Phụng-ngọc-Tường phá ở Lãng-phần sáng hôm chủ-nhật mới rồi. Quân Phụng làm thế là để giữ cho quân Lý-sánh-Lâm và Ngô-bội-Phu không tiến đến Bắc kinh được, vì Lý với Ngô kết-liên với Trương-tác-Lâm để đánh Phụng-ngọc-Tường.

Ngày đêm Phụng có tiếp được 2000 viện binh Nga cùng súng ống, đạn dược, Quân Phụng-thiên vẫn tiến về nam.

Tin Cáp-nhĩ-tân. — Trương-tác-Lâm có nói việc Quách-sùng-Linh làm phản có các chánh đoàn tả đảng can dự vào, mục đích là để lập chánh phủ cộng sản ở Trung hoa. Trương đã đánh dẹp bọn ấy.

Họ hàng, và 70 người bạn của Quách-sùng-Linh bị giết ở Phụng-thiên bằng súng. Người của Quách cũng bị giết. Quân phản nghịch lại theo về quân đội Phụng-thiên.

Ở Cáp-nhĩ-tân có thi hành các phương sách ngăn ngừa việc buôn bán đầu cơ. Tại miền đường lửa xe đông bộ đã thiết quân luật.

Ông chỉ nhiệm đường hỏa xa đông bộ có lệnh cấm chở quân lính mà cho chịu tiền. Vì việc ấy thành ra sở hỏa xa xung đột với bộ tham-mưu. Hiện nay tại thượng hội đồng, người Nga và người Trung-hoa đương bàn bạc kịch liệt về việc ấy.

(Indopacifi)

Hội-chợ Hanoi

NĂM THỨ VII

III

Khu Bắc-ninh năm nay chẳm rẻ hai dãy về phía gần khu Nam-kỳ, giữa đường lợp bằng cót hình khum khum, cẩm cỏ ta, buổi tối có thắp đèn điện trông càng thêm ngoạn-ngục lộng-lẫy. Cứ xét các đồ bày ở bai bên dãy với cái cách sếp đặt xen lạn bề ngoài, thì thiết-tưởng ở là cuộc đấu-xảo thì cái ý nghĩa ứng hợp hơn là Hội-chợ.

Phần nhiều hàng bán đồ thêu, đồ gỗ ở Hanoi là người tỉnh Bắc, ta hãy kể tên mấy nhà làm đồ gỗ như hiệu Phú-mỹ, hiệu Thái-mỹ, hiệu Ngọc-Miến, đồ thêu như hiệu Ngọc-Sơn, Ngọc Kam vân vân. Ngoài những kỹ nghệ Annam lại có mấy nhà công-nghệ Tây nữa là công-ty điện-khí Voyrenc, nhà máy giấy lò gạch ngói Đông-pháp (Société des Tuileries de l'Indochine) xưởng đóng đồ lớp của M. Rousselet.

Khu này lại có những thợ thuyền đến làm cho công chúng vào xem, như là nghề tằm tang, nghề làm đồ đồng, vân vân. Cứ như lời những người thợ ấy nói thì cách dự cuộc Hội-chợ gần họ tốn tiền ăn uống lắm, tiền lương gạo lại không rõ rồi có được tiền cấp cho không.

Nhưng nói tóm lại thì kỹ-nghệ của tỉnh Bắc-ninh bao giờ cũng có phần chắn hưng ấm, nhất là nghề đồ đồng, nghề thêu, nghề đóng đồ gỗ, nghề làm các thứ ghế mây kiểu Thonet thì lại phát đạt lắm.

Khu Trung-kỳ — Những người vào xem khu Trung-kỳ này thường phải là cả giờ lâu mới xem xét được hết các món đồ tối đẹp. Cách xếp đặt rất tiện, vừa tiện cho người tiếp đãi khách, mà lại vừa tiện cho khách vào xem nữa, còn gì khổ cho bằng mỗi khi muốn mua thứ hàng gì phải chiều chực hàng mấy tiếng đồng hồ mới tìm được. Vậy mà ta xem ra ở đây cách xếp đặt đã có ngăn nắp và người bán hàng không làm ra vẻ quan cách như năm trước, lại có người phục dịch để cho khách mua hàng dễ được giá rẻ tiền. Ấn hàng đến điện Finance chiếu vào các hàng tơ lụa của Công-ty Nam-Định. Cứ xem như mấu các thứ lụa bày ở đấy thì muốn ngã ra màu nào cũng được. Cả đến những cái giá để bày đồ gỗ lật vật trạm rất khéo cũng phải nhờ bằng thứ tơ lụa Trung-kỳ, kim nhìn thế là có ý giữ một cái đặc sắc riêng của bà con Trung-kỳ. Những hàng thổ-sản nào là đồ sơn và guốc Kinh, đồ bằng trúc ở Nghệ an chạm rất tinh tế nào là đồ Quảng-nam, nào là tấm chén Quảng bình, nào là những bức tranh vẽ lên kính, vẽ dầu rất khéo khiến cho người ta bước đi mắt còn đoái trông lại mãi. Những mẫu gỗ quý là do sở Nông-lâm Trung-kỳ sưu tập. Khách vào xem nếu là nhà điều bọc hiểu kỹ, muốn khảo về miền địa-lý, thì như tỉnh Nghệ đã có bản đồ rộng rãi.

Ta lại thấy một thứ hàng thường dùng, là đồ sơn, làm cái vỏ đèn nhà máy Bắc-thủy, làm bình nước cái chân cái nhà ấy vân.

Mấy gian này tuy làm người trông nom, thì tiếp khách, nhưng vì số người ra vào nhiều quá, nên nhà hàng dẫu hiếu khách cũng còn nhiều người mua hàng phải chờ đợi lâu mới đến lượt mình.

L. v. P.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	19 độ
15 giờ	23 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, mới tẻ	10 cân 15
nhì, —	9 35
ba,	8 55
Thóc hạng nhất,	5 55
Bắp ngô	6 50

Giá bạc. Kể từ ngày 8 Décembre 1925 giá bạc ở kho Nhà-nước định là 14 f. 78.

Thị giá quốc trái. — Ngày 7 Décembre 1925 : 3 o/o vĩnh viễn 46,75. — 5 o/o 1915-1916 50,00

Tin tàu. — Tàu *Claude Chappe* mang thư sang Pháp đến ngày thứ sáu 11 décembre bồi 5 giờ sáng, ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane, Quinhơn và Saigon. Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 20 giờ 7 phút tối hôm thứ năm 10 décembre.

Tin đường xá. — Vì phải sửa lại cái cầu ở chỗ km 63 + 60, ngã đường Trung-hạ và Hưng-hóa, con đường hàng tỉnh số 11, nên ngã đường ấy không đi lại được trong 15 ngày, kể từ ngày 9 décembre trở đi.

Quan Toàn-quyền Varenne đến thăm Hội-chợ Hanoi. — Sáng hôm nay, hồi 9 giờ, quan Toàn-quyền Alexandre Varenne cùng với quí phu-nhân đã đến thăm Hội chợ Hanoi. Ngài đi xe trước với quan bẩm là đốc-lý Schérer và quí phu-nhân thì đi xe hòm theo sau. Quan Toàn-quyền bận quần áo thường mài xám và đội mũ trắng, vì có đi mới vào qua rồng, thì ngài bắt đứng ngay lại, chứ không đi tột vào đến thêm nhà bảo-tàng viện, vì rằng các quan đứng đón ngài cả ngoài cổng. *Trước* giờ ấy, ta đã thấy quan Thống sứ Monguillot, quan phó Toàn quyền Robin, các quan thanh-tra chiến cán sở, ông phó hội-trưởng ông Thương-mại chủ Hội-đồng Hội-chợ và các viên hội trong hội này. Các quan công-sứ và các quan tổng-đốc toàn phủ các tỉnh về cũng nhiều. Trước cửa nhà bảo tàng viện *Maurice Long* có một toán lính khố xanh đứng bồng súng chào và phương nhạc cũng của đội khố-xanh cử bài quốc-ca Pháp *Marseillaise*.

Ông hội-trưởng hội-đồng Hội-chợ liền mời quan Toàn-quyền và quí phu nhân vào trong nhà bảo tàng viện, rồi đọc một bài diễn-văn kể lịch sử cuộc Hội-chợ này thế nào.

Đại-khái ông nói rằng Hội-chợ này dựng ra từ năm 1918, là công cuộc của quan Khâm-sứ Pasquier hồi ấy giữ làm Đốc-lý Hanoi, đến năm 1922 thì gạo cho phòng Thương-mại Hanoi trông nom; kể từ năm đầu đến nay thêm ra được hơn 2 0 gian nhà mới nữa, vì các nhà thương-mại đến dự cuộc mỗi năm mỗi đông thêm mãi; ông nói rằng năm nay thì số dự toán đồng pháp không trợ-cấp cho nữa; thành-phố Hanoi cũng rút số trợ-cấp đi hai phần ba, bởi vậy số thu nhập của Hội-chợ bốn phần thì hơn 3 phần là của Hội-chợ kiếm lấy : xem đó thì rõ là cuộc Hội chợ có thể sống được, kể từ hôm mở đến giờ được hơn 8 vạn người xem rồi. Chủ ý Hội-đồng tổ chức ngày nay là đôi Hội-chợ thành một Hội chợ bày chuyên những đồ hàng làm bằng mà thôi, song xét ra còn khó là vì các thợ thuyền và các nhà buôn Annam chưa quen.

Trước kia thì Hội-chợ có để riêng cho kỹ-nghệ Đông-dương và bên Pháp tuổi, nhưng từ năm ngoái đến giờ thì mở cho các ấn hàng nước Hồi ông kể qua đến việc dự cuộc của xứ khác trong Đông-pháp và các kiều riêng của các tỉnh Bắc-kỳ là thế nào.

Quan Toàn-quyền Varenne có đáp lại mấy câu ngợi khen việc tổ chức của Hội-đồng và công nghệ của người Tây, người Nam xứ, và ngài công nhận cuộc Hội-chợ này bổ ích cho đường kinh-tế lắm.

Đoạn rồi ông hội-trưởng hội đồng Hội-chợ đưa ngài đi xem các khu, nhưng vì ngài bận việc, nên ngài chưa xem được kịp thì ngài tỏ ý tiếc lắm.

Ngài mới xem được mấy khu thì ngài đã lấy làm ngợi khen lắm và ngài có hứa nay mai lại trở lại xem kỹ càng hơn.

Quan Toàn-quyền tiếp hai hội-sở của ông Phan-bội-Châu. — Chiều hôm qua là thứ hai quan Toàn-quyền Alexandre Varenne đã tiếp ông Larre và ông Bona là hai luật-sư của ông Phan-bội-Châu.

Trường Canh-nông thực-hành Tuyên-quang. — Việc dạy các món nông-phố thực-hành cho bọn thiếu-niên định theo nghề làm ruộng, và nhất là con em các nhà điền chủ ở các thôn quê, là một việc ở các nước văn-minh đều dùng để dạy những dân ở nhờn thêm quê biết phép cày cấy cho mùa màng thường được phong-thu, các thứ điền sản được tốt và tiền-tụ được đề.

Trường Canh-nông thực-hành Tuyên-quang cũng theo mục đích ấy, lập ra đã 8 năm nay. Trường lập ra ở giữa một vạt đất rộng gần 1.000 mẫu,

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

đã các thứ đồng ở trung châu, ở trung-du, có cả đồng chăn nuôi và cả rừng nữa. Hàng năm tuyển học-trò quán ở Bắc kỳ và Trung kỳ, từ 16 đến 23 tuổi, đã sức theo học, nghĩa là những người học lực vào bậc bằng Sơ học Pháp-Việt. Học-trò được học, được ăn ở trong trường, không phải trả tiền, và lại được lĩnh học bổng năm thứ nhất mỗi tháng 6 đồng, năm thứ nhì 8 đồng để làm tiền quần áo và các sự chi phí về việc học.

Ở miền ấy khí hậu cũng lành: tính đồ đồng thì một người học-trò một năm chỉ phải đau độ ba ngày.

Các viên chức thứ hạng ở sở Nông-lâm và một số các viên chức tòng sự ở sở Lâm-chính, đều chọn những người tốt nghiệp ở trường ấy ra.

Sau tết nguyên-đán, ngày 1er Mars 1926, 8 giờ sáng sẽ mở một kỳ thi ở Hanoi để kén học trò vào trường.

Hạn học ở trường ấy là hai năm. Học-trò được điểm số trung-bình từ 12 điểm giờ lên sẽ được cấp bằng Nông-phố sơ-học tốt nghiệp.

Người nào muốn ứng-thí, phải gửi đơn xin càng sớm càng hay, ở các tỉnh thì gửi lên quan Công sứ tỉnh mình, ở thành-phố thì gửi lên quan Đốc-lý. Các giấy má phải theo như thể này:

1- Giấy cha mẹ là con người dân thuộc-địa Pháp, dân Bảo-hộ, hay là con người dân Pháp đỡ đầu cho.

2 Giấy khai sinh;

3 Giấy nhận thực của quan thầy thuốc rằng đã khỏi tật làm nổi công việc ở trại và ở đồng.

4 Giấy cho phép của người cha hay là người đỡ đầu.

5 Giấy hạnh-kiểm của người cha hay là người đỡ đầu.

6 Giấy sơ học Pháp-Việt hay là các bằng cấp mình ở trường.

Các giấy má ấy quan Công sứ hay là quan Đốc-lý sẽ gửi lên cho quan Chánh sở Nông-phố là quan chủ khảo kỳ ấy hạ hẳn.

Phòng Bưu-điện ở Vạn-Vĩnh. — Phòng Bưu-điện thứ hạng ở Vạn-Vĩnh đóng cửa từ ngày 1er décembre 1925

Ngạch quan lại. — Ngày Nhạc, trí phủ hưu nhị, hưởng tả Hà-nam, nay lĩnh bổ thêm tri tòa án đệ nhị cấp tỉnh ấy, thay M. Ngô-đệp-Quỳnh đổi đi nơi khác.

THI LÊN BƯỚNG DỐC GAILLON

Nhất về hạng 1.500 cmc. Bremond 52 giây 1/5 di xe Mathis 10 mã-lực 3 lít. Được thứ nhì, về tất cả các hạng xe.

Automathis

THI LÊN BƯỚNG DỐC GRIFFOUILET

De Bremond, di xe Mathis 10 mã-lực, được giải nhất về hạng 1.500 cmc. và cộng cả các hạng, thì đứng vào bậc rất cao.

Laporte.

HIỆU BÁO CHẾ:

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

NÊN HỎI QUYỂN MỤC HÀNG (CATALOGUE) Ở BÀY

Ngạch tòa Sứ. — M. Ng-trọng-Dung, thư ký thường hạng ngoại hạng ngạch tòa Sứ Bắc-kỳ, được về hưu.

M. Phan-ngọc-Lan, thư ký thường hạng ngạch tòa Sứ Trung-kỳ được về hưu.

Ngạch học-chính. — Ng-Bạch, thư ký tập sự ngạch học-chính, tòng sự tại sở Lưu-trữ công-văn, được thăng thư ký hạng sáu. MM. Phạm-kim-Tuân, Ng-đức-Tang, thư ký tập sự được thăng thư ký hạng năm.

Ngạch công-chính. — M. Hoàng-v-Ngọc, phó ký sự tập sự, được tri-địch.

Ngạch Tư-pháp. — M. Ng-v-Thái, thông ngôn hạng ba, tòng sự tại tòa án Hòa-giải Nam-định và M. Dương-trung-Hoằng là thông ngôn hạng ba tòng sự tại phòng Lục-sự tòa thượng-thẩm Hanoi được phép đổi lẫn cho nhau.

Giết thiện nhân mới. — Ông Henri Cuinero asse chế bà *Eveil E onomique* vừa xuất bản một quyển để nhan là *Le Tonkin est-il surpeuplé?* (Bắc-kỳ dân cư có thật quá đông?) tức là bài để lên thuyết đọc đã đọc tại hội Tri-tri ngày 12 novembre trước.

Sách ấy in tại Imprimerie Tonkinoise phố hàng Gai, coi nhà lắm.

Vậy xin giới thiệu để các độc-giả được rõ.

Hãng tẩu thủy SAUVAGE có lời báo-cáo để các qui-khách biết rằng về vụ nước cạn, giờ tầu chạy đường Tuyên Quang, Chợ Bờ lại bắt đầu từ thứ hai 30 Novembre 1925.

Rạp FAMILY CINÉMA

(Phố hàng Buồm)

LE ROI DU CIRQUE

Tiểu-thuyết mười hai hồi rất là lý-thú

Có lắm trò xiếc rất là hay!!!

Tòa Thượng-thẩm. — Sáng hôm nay, tòa Thượng-thẩm đã xử những việc sau này:

Bán rượu pha. — Vì có đơn tố giác nên quan kiểm định Lambert sức cho sở cảnh binh đường đến hiệu của Hoàng-văn-Hiệu, Lão khách, tức Phát-trưởng và Lão Cốc tức Phúc-ngụ-tiên ở tỉnh lỵ lấy mỗ hiệu một ít rượu vang gửi về Hanoi để thử nghiệm, xem có pha phách gì không. Sau khi xem thì-nghiệm thì quả toán là pha nước cả, không đúng phần. Hỏi thì Lão chủ hiệu lấy khai là mua rượu ấy của hiệu Guichenaud ở Haiphong, mua thế nào lại bán như thế thì không phải là chủ nó. Nó thua bạc trót lấy những đồ ăn gửi bằng tàu, không có tiền bù đắp, nên tòa án Trùng-trị Haiphong đã gửi các chứng hiệu ấy mỗi người 15 ngày tù án treo 100 quan và bắt phải thuê đăng báo án phạt ấy vào báo *Courrier d'Haiphong* và dán bản án ấy ở cửa các hiệu ấy trong 7 hôm. Nay luật-sư bên bị cãi rằng việc ấy không đúng luật là vì M. Lambert không có quyền sức lấy rượu về thí-nghiệm và ông ấy có quyền thí-nghiệm không có lệnh tòa và xin bỏ cái án ấy đi. Tòa Thượng-thẩm hoãn lại để nghị án.

Người làm công bất lương. — Mai văn-Tuyết làm ba-toong tàu Hiệp-hòa của công-ty Bạch-thái-Bưởi thông đồng với mại-bản bán 60 đồng cho công sự Tòa Thượng-thẩm xét lại giảm tội tù cho xuống 1 tháng và trả bồi thường xuống 5 đồng vì chỉ xét rõ rằng có lộn số tiền ấy mà thôi.

Việc ăn cắp đồ thờ. — Ng quý Văn và Ng-quốc-Chuyên ở Phúc-yên bị người làng bên cạnh thưa năm nay: Đêm hôm 25 rạng ngày 26 tháng 6 lấy ở chùa có mất trộm đồ đạc và cả sập thờ, hiện có đơn trình, đến ngày tháng 7 thì tìm thấy cái sập bán cho một người ở Hanoi. Đến ngày tháng 8 thì tìm thấy Ng-quốc Văn và Ng-quốc-Chuyên nói rằng chính là kẻ cầm những đồ thờ ấy và thách cho đi kiện. Nay người lối làng bị cáo không nhận lẽ gì. Vì không có chứng cớ nên tòa án Trùng-trị Hanoi tha cho bên bị cáo. Bên nguyên cáo chống án Tòa Thượng-thẩm xét lại y án tha cho bên bị cáo.

Tiêu tiền kết. — Tạ cao đơn xin cấm M. Sơn-xuân-Hoan là chủ hiệu Quảng-hưng-long phố hàng Bồ sở Buôn-chính cứ mở một số giấy thép phụ ở hiệu ấy để bán tem, nhận hàng hóa gửi đi gửi lại, phát và lĩnh măng đa và cả cứ Dương-đình-Thuận là thư-ký ngạch Bản-chính trông nom các việc cho M. Sơn xuân-Hoan chịu trách nhiệm. Mở được ít lâu, M. Sơn-xuân-Hoan khám sổ sách thì thấy Dương-đình-Thuận tiêu mất gần một nghìn đồng tiền bán lẻ tiền tem và tiền nước rửa hàng hóa. Hỏi thì Dương đình-Thuận thú nhận và khai rằng trót mượn vào tiêu kẻ để trả nợ và định vay mượn chỗ khác và lấy tiền lương tháng bù dần vào cho đến khi đủ số, chứt không dám ăn cắp. Tòa án Trùng-trị Hanoi phạt hai năm tù. Tòa thượng-thẩm giảm tội tù xuống 6 tháng, nhưng cho hưởng án treo vì số tiền ấy đã bồi gần hết rồi và xét tình hình xưa nay là người tốt.

Ăn cắp của chủ. — Phạm-đức-Nhiên 21 tuổi có ở chỗ một người tên là Bùi ở phố hàng Đậu Hanoi từ lúc hãy còn nhỏ được chủ tin cẩn lắm. Một hôm nhân chủ đi vắng, ở nhà một tủ lấy đồ đạc bằng tóa của chủ đáng giá là 1.000 đồng đem bán rẻ cả thảo. Đến lúc tầm rồi bỏ đồ xe hỏi lại đem ba đặt và lý để gỡ tội. Nó khai rằng sự chủ là vợ rẻ chứ không phải là chủ nó. Nó thua bạc trót lấy những đồ ấy đánh bạc, và lấy vàng bán để trả nợ. Nhưng xét thì nó nói láo, chứ cứ kể tuổi sự chủ nó thì có thể đẻ ra được nó. Tòa án Trùng trị Hanoi phạt 6 tháng tù và bắt phải bồi số 100 đồng cho sự chủ. Quan chưởng lý thấy nó khai man như thế mà tòa án Sơ-thẩm phạt nhẹ chẳng ăn xin phạt rất nặng. Tòa Thượng-thẩm tăng tội tù lên ba năm và tiền bồi thường.

TRUNG BẮC HỌC HIỆU

22 p. 5 Nhà-thờ

Tại *Trung Bắc Học Hiệu* đã bắt đầu mở lớp dạy các học-sinh đi thi bằng Sơ-học Pháp-Việt, từ tối 1er décembre cùng các học-sinh đã có bằng lý rồi mà muốn thi vào các trường lý nhị cấp.

Số học-trò lấy vào trường cũng theo như các lớp ban ngày chỉ lấy có giới hạn thôi.

Học-phí định mỗ tháng là ba đồng. Giấy xin học gửi đến *Trung-Bắc Học Hiệu*, số 22 phố Nhà-thờ (Rue Lamblot).

Cuộc đánh số lấy đồ đạc. — Hội Âm-nhạc Haiphong vừa được phép lập biệt một cuộc đánh số lấy đồ đạc, mỗi vé bán 4 hào, được bán đến 2500 vé là cùng. Đến ngày 25 décembre này thì mở số. Các số được trúng sẽ lễ-thị và đăng báo.

Hội Tri-tri. — Đến thứ năm là hôm mồng 10 tháng chạp tây này, sẽ đọc bài để-thuyết của ông Bùi-huy-Tiến tuần-phủ Bảo-hưng, về việc « cải lương hương-tục ».

Vậy mời các ngài hội-viên đến tối hôm ấy đến dự thính cho đông.

Cái nạn hàng ngày. — Hồi quá trưa ngày 5 vừa rồi, chiếc ô-tô số T. 2202, do M. Durand, là kế-toán tại nhà xe Ariad, đi đến ngã tư đường Carnot và đường Henri d'Orléans, thì dụng phải ô-tô xe cao-su do tên phu xe Ng-v-Mỹ kéo; tên phu xe bị trọng thương, đã đưa ngay vào nhà thương điên-trị.

Sở Cảm đã có xét về việc chiếc ô-tô đụng phải một ông lão tên là Nguyễn-văn-Khuê, 60 tuổi, nhà ở đường Sinh-từ, tại đường hàng Long. Ông lão bị thương đã phải đem vào nhà thương.

Vừa sapsửa xe Tây mà bán thì cần có một chiếc Mathis, 6 mã-lực, 2 chỗ ngồi, còn tốt, giấy-tờ, đèn xe cùng đủ cả chưa chạy, giấy bảo-hiểm đến 31-7-26 mới hết hạn.

Giá 3.500 $

Hỏi tại M. H. Nguyễn, 106, Rue Jules Ferry, Hanoi.

Monsieur Albert Ronfaut

Có lời kính-cáo để người Nam và người Khách ở Bắc-kỳ biết rằng ai có việc giao-thiệp với các tòa án-sứ việc hộ, các tòa án công sứ các tỉnh, các sở trong xứ, các sở trung-ương, nói tóm lại về tất cả các việc giao-thiệp với tòa án, và chánh-phủ, ông cũng sẵn lòng giúp đỡ bảo ban.

Bắt đầu từ ngày 15 này ông tiếp khách ở nhà ông số 48 bis, phố Borgnis Desbordes, từ 8 giờ đến 11 giờ, và từ 14 giờ đến 17 giờ.

Đấu giá. — Hồi 4 giờ chiều thứ bảy vừa rồi, đã đấu giá làm một cái nhà cho 250 học-trò ở Hải phòng. Các người đến bỏ thầu như sau này:

MM. Tchan-Tông	bỏ hạ	20 °/.
Ng-an Điệp	—	20 °/.
Trịnh-qui Khang	—	26 °/.
Lương-mane-Sure	—	29 °/
Đỗ hữu-Thụy tức Cai-Ba	—	30 °/.
Nguyễn-văn-Tập	—	32 °/.

Vậy M. Tập được tạm thầu.

Muốn bán một cái xe ô-tô « Renault » 6 mã-lực, ba chỗ ngồi, kiểu xe 1923 hãy còn mới, giá 800 $.

Hỏi tại trường Bảo-hộ.

AU CINEMA TONKINOIS

13, Phố Hàng Quạt, Hanoi

Một phim ảnh mỹ-thuật

LA MAISON DU MYSTERE

CHƯƠNG TRÌNH THỨ HAI

Tự ngày thứ ba 8 đến ngày thứ hai 14 Décembre 1925

Hồi thứ sáu: La voix du sang.

Hồi thứ bảy: Les caprices du destin.

Hồi thứ tám: Les engoisses de coradin.

Hồi thứ mười: Le triomphode l'amour.

Chương trình dài, nên dang 21 giờ sẽ bắt đầu. Thứ năm, thứ bảy chủ nhật chiếu ban ngày đúng mười hay giờ chiều

MỘT DỊP TỐT

Muốn bán một cái nhà ở tại Phủ-lý (H.P. con tốt làm. Dinh-quan xét cũng được. Ai muốn mua, xin đến hỏi tại số 56 phố Boulevard Carreau.

Tại hiệu BẢO CHẾ MONTÉS có bán:

CHLORATE DE POTASSE dùng làm pháo.

L'ALUN de CHROME dùng để thuộc da.

ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đục thủy tinh.

CARBONATE D'AMMONIAQUE et VASELINE dùng cho các bạng quốc-ca kèn

Tin Cao-mên

Việc xét án những người can về việc án-mạng quan công-sứ Bardez.

Ngày hôm qua là ngày quan công-sứ Bardez Luật-sư bên bị có các thầy Lortat Jacob, Duffond Parceveaux và Gallet. Các phạm có 19 người, vì một người chết ở nhà giam.

Sáng hôm thứ hai bắt đầu hỏi. Mới hỏi có ba người. Chúng đều phản cung cả, nói là những lời thú trước là bị dọa mà phải thú.

(Indopacifi)

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài quý-hóa biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt quí ông nào mua thì gửi tiền cho: kẻ không có tiền gửi theo giấy mua thì báo-quán không trả lời. " Mua báo thì tính từ tháng hoặc mùng một tháng tây trở đi cho gọn.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Bắc kỳ tư-vấn nghị-viện. — Ngày 30 Novembre trước hội-đồng làm sổ bảo cử Bắc-kỳ tư-vấn nghị-viện đã họp tại tòa Đốc-lý, những người dự bầu phần nhiều là các viên chức tòng sự tại các công sở ch'a làm bổn khu sau này:

Khu thứ nhất có	85 người
— thứ nhì có	64 —
— thứ ba có	26 —
— thứ tư có	54 —
Cộng là:	229 người

Tòa án Trùng-trị — Ngày thứ hai 7 décembre tòa án Trùng-trị Haiphong xử những việc sau này:

Nguyễn-thị-Ngọ bị thưa ăn cắp 48 $. của tên Phùng-phu-Chương tức là vợ Chương trọ xâm ở phố Ga cho bỏi đi gọi thì kia lại ngã chung cho đỡ biển, thì tòa xét không đủ chứng cớ nên tha cho tội Ngọ và hai tên bồi tàng Cảng; Hoàng-v-Chi ăn cắp 10 p. của tên Lưu thị-Cúc: phải 4 tháng tù; Ng-v-Chức ăn cắp hai cái khăn mặt 20 ngày nhà pha; Lương-v-Phong ăn cắp hai mươi đồng của rọa của sở xi-măng đang gá 2p và Ng v Hi chứa chấp phải phạt tiền 40 ngày nhà pha; Hoàng-v-Uẩn ăn cắp 2 p. 50 của tên Bù-văn-Nghĩa phải 1 tháng tù, nhưng được hưởng án treo; Trần-v-Chiêu tức A: bội thì phải 3 tháng tiền, tính tù cả là 42 p (8 của tên Tạ-v Hoanh phải hai hạng tù và 25 francs tiền phạt; Ng-v Các ăn cắp một cái ô của chú Khách Tchang Tchane phải 20 ngày nhà pha; Trần-hữu-Kiêm ăn cắp 100 p. của Bernard phải một năm tù; Lưu-tạp-Trâm ăn cắp 4 miếng da gót và 7 miếng da để giầy của hiệu Cụ-long phải 3 tháng tù và đền cho hiệu Cụ long 10 p; Poum-Nsai đu đã ng. 1 tháng tù; Ng-văn Rực, Ng-v Gái và Trương-v-Sâm cả tội ăn cắp và chứa chấp đều phải phạt tù mỗi tên là hai tháng, nhưng ăn Rực được hưởng án treo; Ng-v-Viết đu đăng 2 tháng tù; Trần-v-Hanh tức Gẫng, tức Hẳng tức Yêng trốn ở nhà một tháng.

Cuộc đua ngựa — Kết quả cuộc đua ngựa hôm chủ nhật 6 décembre như sau này:

Giải Dérivation chạy 1400 thước thì con ngựa Eclipse do M. Laveran cưỡi được nhất, thưởng 80 $, và một pouliche con ngựa của người cưỡi bằng đồng đáng giá 5 chục bạc; con Victorieux do M. Benati cưỡi được nhì thưởng 40 $ và một pouliche cũng như giải nhất; con Evolitée được thứ ba do M. Roché Filo cưỡi, thưởng 20 đồng.

Giải Maisonnet chạy 2400 thước thì con ngựa Eléphant được nhất, con Picador được nhì và con Le Bon được ba.

Giải Moulin la Marche chạy 1400 thước thì con Eclipse do M. Laverau cưỡi được nhất, thưởng 80 $, và một pouliche cũng của người cưỡi bằng đồng đáng giá 5 chục bạc; con Victorieux do M. Benati cưỡi được nhì thưởng 40 $ và một pouliche cũng như giải nhất; con Evolitée được thứ ba do M. Roché Filo cưỡi, thưởng 20 đồng.

Số 346

THỦY-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Bấy giờ *Tân-minh* được lệnh, múa ngọn lang-n a-tiên tiến ra để đánh *Tăng-thăng*. Bỗng thấy *Hắc toán-phong Ly qui* hai tay cầm hai lưỡi búa, chẳng nói sao cả, cứ việc hăm-hăm hăng-hái tiến ra.

Bên này có người nhận biết *Ly qui*, liền bảo *Tăng-thăng* rằng:

— Người ấy là *Hắc-oan phong Ly-qui* ở *Lương sơn-bạc* đó!

Tăng-thăng thấy vậy, liền truyền lấy cung bắn. Nhưng *Ly qui* ra trận, bao giờ cũng hay xoay trần, nhờ có *Hang-sung* và *Ly-cầu* lấy man-bài che cỡ. Khi lấy một mình hăng-hái tiến ra, bị *Tăng thăng* bắn trúng vào đùi, ngã lăn xuống đất, khác nào như trái núi *Thái sơn* mà thình linh sụt đổ vậy.

Toán mã-quân ở phía sau lưng *Tăng-thăng*, vùng đột tiến lên. *Tân-minh* và *Hoa vinh* đứng ở trước trận *Tống-giang*, cùng *Mã lân*, *Đặng-phi*, *Lã-phương*, *Quách-thịnh* đứng ở phía sau đều nhất tề đổ ra cứu *Lý-qui*, đem về bản-trại.

Tăng thăng thấy trên mặt trận *Tống-giang* tối nhiều người, mới không dám đánh nữa, thúc quân trở về. *Tống giang* cũng rút quân về trại. Ngày hôm sau, *Sử văn-cung* và *Tô-Định* dẫn cân không rèn ra đánh, như g *Tăng-thăng* nhất định không ng e

Tăng-thăng chỉ chăm chăm muốn bắn thù cho anh, *Sử văn-cung* hết đốc dẫn đánh nhau gấp lên ngựa để ra trận. Con ngựa của *Sử-văn-cung* cưỡi, lại là ngựa của *Thiên-lý long câu chiếu dạ ngọc sư tử mã* mà nói rước cướp được của *Hoàn-cảnh trụ đô*.

Bấy giờ *Tống-giang* cùng các tướng đã bày thành trận thế để đối địch. *Sử-văn-cung* cưỡi ngựa ra trận, *Tống giang* trông thấy con ngựa, trong lòng cũ giận bừng bừng, liền truyền lệnh cho tiền-đội thúc quân tiến đánh.

Tân minh được lệnh, thúc ngựa chạy ra đón đánh *Tăng thăng*. Hai bên giao chiến được độ hơn hai mươi hợp thì *Tân-minh* sực đuổi, quay ngựa chạy về bản-trận, *Tăng-thăng* thúc ngựa đuổi theo, đâm cho *Tân-minh* một nhát vào đùi, ngã lăn xuống đất.

Mã lân, *Đặng-phi*, *Lã-phương*, *Quách-thịnh* bốn tướng trông thấy *Tân-minh* bị thương, nổi ngựa, vội vàng liều chết cố sống ra để cứu viện. Bấy giờ dẫn cứu thoát được *Tân minh*, nhưng quân sĩ tổn hại rất nhiều, phải rút lui ra ngoài mười dặm hạ trại.

Tống giang truyền lấy một chiếc xe để kéo *Tân minh*, rồi sai người đưa về sơn-trại điều trị. Lại một cỗng *Ngô-dụng* thương-nghị mưu kế, đem thêm bốn vị hảo-hán nữa là *Quan-thắng*, *Từ minh*, *Đan đình khuê* và *Ngụy-đình-quốc* ở trên núi xuống để trợ chiến.

Tống giang đối hương khẩn trời xin bói một quẻ. *Ngô dụng* xem thấy quái trọng, liền đoán rằng:

— Cứ như quẻ này thì mừng được đại-sự về sau, nhưng đêm nay tất có quân giặc vào cướp trại.

Tống-giang nói:

— Ta nên phải nghĩ cách để phòng trước.

Ngô dụng nói:

— Huynh-trưởng cứ yên lòng, chỉ nên truyền lệnh báo trước cho các vị đầu lĩnh ở ba trại kia biết. Đêm nay sai *Giải chân* ở phía tả, *Giải bảo* ở phía hữu, còn các đạo quân-mã, mỗi đạo đi mai-phục một nơi.

Đêm hôm ấy, trời quang mây tỉnh gió lặng trăng trong, *Sử-văn-cung* ở trong trại *Tăng đầu* nói với *Tăng-thăng* rằng:

— Ngày hôm nay bản quân giặc có hai tướng, lại nhiều trong lòng khiếp sợ, vậy ta nên mau mau đem quân đi cướp trại.

Tăng thăng nghe nói, liền sai bảo *Tô-định* ở lại trại, *Tăng-mật* ở ram-trại, *Tăng-sách* ở tây trại, bọn đêm hôm ấy cùng đem binh đi để cướp trại quân giặc.

Hồi canh hai đêm hôm ấy, quân-mã của *Tăng-thăng* ngựa tháo nhẹ đeo, người mặc giáp nhẹ, thẳng đường lên sang trang quân trại của *Tống-giang*.

Khi vào tới nơi, trông thấy trong trại chẳng có một người nào cả, bết là trúng kế, vội vàng quay ngựa lui lại thì bên tay tả có *Lưỡng-đầu xà Giải chân* kéo ra và bên tay hữu có *Song-vĩ-hạt Giải bảo* kéo đến, mặt sau có *Tiên lộ quảng Hoa-vinh* tiến lên.

Tăng sĩ đang đi trong chỗ bằng tối, bị *Giải-chân* đâm cho một ngọn cương sóa, chết ở dưới chân ngựa. Bấy giờ phòng bỏa làm biện, quân mã hai bên cùng đánh lộn vào, lỗn chiến suốt đêm hôm ấy. *Sử văn-cung* thua trận, có phá vòng vây mà chạy thoát thân.

Tăng trưởng-quan nghe báo lại tổn mất *Tăng-sách*, biết không biết đường nào. Ngày hôm sau bèn *Sử văn-cung* viết thư xin đầu hàng. *Sử văn cung* bấy giờ mới phần công đã có đến tám chín phần lo sợ, vội-vàng viết thư sai người đưa đến trại *Tống-giang*.

Quân lâu-la vào báo với *Tống-giang* rằng:

— *Tăng đầu thị* có sai người đưa thư đến.

Tống-giang truyền cho vào. Khi mở thư ra xem thì thấy trong thư nói như sau này:

« *Tôi tên gọi Tăng lộng, chủ chợ « Tăng đầu, cái lạy kính trình ở dưới có Tống công-minh thống-« quản đầu lĩnh rằng:*

« *Trước kia con tôi nou dại, không « tự lượng sức hèn, tham cướp đàn « ngựa, dám phạm đến uy hổ.*

« *Bèn khi thiên-nương xuống nói, « đáng lẽ phải qui-hàng, không ngờ « lại đâu bị tối nằn liều mũi tên, để đến « nỗi gặp nên tội đc, con chết cũng sao « được, nương xin xét cho là không « phải bản ý chúng tôi.*

« *Nay con tôi chết rồi, tôi muốn « giảng hòa. Nếu ngài bằng lòng cho « bãi chiến thì tôi xin đem những sỉ « ngựa lấy trước nộp lại tất cả. Lại « đem vàng lạa khao thưởng ba « quân, để khiến hai bên đều không « tổn hại.*

« *Kính đăng thư này, xin lượng « trên soi xét.* »

Tống-giang xem thư xong, ngành nhìn *Ngô-dụng*, nét mặt hầm hầm, rồi xé thư mà mắng rằng:

— Nhà ngươi giết huynh-trưởng ta, thời thế nào được! Ta quyết phải làm cỏ hết cái thôn ấp này thì mới mãn-nguyện.

Ngoài mang thư phá-phục ở dưới đất, run sợ không biết đường nào. *Ngô dụng* vội-vàng khuyên can *Tống giang* rằng:

— Huynh-trưởng nghĩ lầm! Chúng ta sở-dĩ phải tranh-cạnh nhau là chỉ vì thức khí mà thôi. Nay *Tăng gia* đã chịu sai người đưa thư xin giảng hòa thì ta cũng chớ nên vì sự tức-giận mà sỗ mất đại-nghĩa.

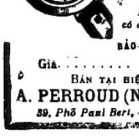
Tống-giang nghe lời, liền viết thư trả lời và lấy mười lạng bạc thưởng người mang thư, sẽ về bản-trại. Sẽ-giả được thư trả lời, đem về đệ trình *Tăng* trưởng-quan.

Tăng trưởng-quan cùng *Sử văn-cung* mở xem thư trong thư nói như sau này:

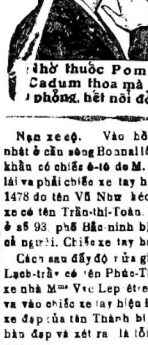
« *Chẳng sợi Lương sơn-bạc là Tống-« giang tuổi thư đáp cho cả chợ Tăng « đầu là Tăng lộng được biết rằng:*

« *Ta xưa đến nay, nước không tì « tiết mất, người không lỗi tất chết, của « không nghĩa tất hại, tướng không « mạnh tất thua, đó là lẽ thường tự-« nhiên, không có gì đáng lạ.*

(Còn nữa)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY ✪ ĐỒNG VÀNG
Máy mỏ neo, 15 chân-kính
Mặt có kim có chất đạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá: ..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Beri, — HANOI
2006

Thử thuốc Pommade Cadum thoa mà da hết phồng, hết nổi đỏ rần.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Bảy thông-đạt về việc định ngày họp Đại Hội-đồng thường-niên ngày 20 décembre 1925

Theo tờ thông-đạt ngày 21 novembre 1925, chúng tôi phải hoãn đại Hội đồng thường niên ngày 22 Novembre tới vì hai ông Kiểm-khán chưa gửi tờ trình lại. Hôm 12 giờ trưa hôm 23 Novembre 1925, chúng tôi đã nhận được tờ trình ấy rồi, vậy Hội đồng quản trị chúng tôi có lời kính đại để các ông các bà Hội viên có cổ phần trong Hội Sán nhiên đài biết rằng đồng ... họp ... hôm chủ nhật 20 décembre 1925 này, tại văn quán tối lai họp Đại hội đồng thường niên ở Sở nhà 102, số 10 Ngõ hàng Mã Mây tỉnh Hanoi.

Các việc sẽ bàn hôm ấy định như sau này :

1° Nghe tờ trình của Hội đồng quản-trị (Conseil d'administration);

2° Nghe tờ trình của các ông Kiểm-khán (Commissaires-Censeurs);

3° Duyệt tờ trình của Hội-đồng quản-trị, tờ trình của các ông Kiểm khán, sổ kho tổ lái (bilan) và các khoản chi thu từ 1er mai 1924 đến 30 Avril 1925;

4° Bàn về các công việc của Hội đồng quản trị, làm từ 1er Mai 1924 đến 30 Avril 1925;

5° Định việc chia lãi;

6° Định đồng cấp bổ 1 400$ lên 16 vạ $;

7° Bổ, thay mấy ông vào bị Hội;

8° Bầu lại Hội đồng quản trị về năm 1925-1926 và định lương Ban trị;

10° Các việc vặt.

Hội-đồng quản trị
Kính thỉnh.

Tối thứ ba 8 Décembre 1925
BÀ GÁI LẤY MỘT CHỒNG

Cuộc cải-dương tình đồng-sàng
Chức trinh đền đọc nhà vàng chưa tan

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về dường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol
và chất : Urotormine
Giá 1$80 một hộp

BỆNH LẬU

Thụt bằng thuốc LUGAR mà chữa lậu thì không gì hiệu bằng.

THUỐC THỤT LUGAR có hiệu chất quý ở loài thực vật, trị trùng lậu thì chóng quá ; mà nhất là chữa không cần-thận nó nặng lên thì THUỐC LUGAR dùng nhậy lắm.

THUỐC THỤT LUGAR không có mùi gì cả, giá dụ ống tiểu tiện thấy nóng hay khó chịu mà dùng ngay thuốc đó thì lậu có gần phát ra cũng tịt hẳn.

Hễ muốn giữ không mắc bệnh lậu, thì giao hợp xong rồi, dùng ngay THUỐC THỤT LUGAR.

Cứ thấy đau ống tiểu tiện thì trong một ngày thụt 3, 4 lần.

Thụt sẽ, để thuốc trong ống tiểu tiện độ 4, 5 phút, rồi sẽ nắn nắn ống đó.

Trước khi thụt thì phải nhớ tiểu tiện đã, 2, 3 giờ xong rồi lại tiểu tiện nữa.

Trong khi lậu thì nên uống thuốc SANTAL MARY và thụt THUỐC LUGAR thì dẫu bệnh nặng thế nào cũng phải tiêu diệt.

Thuốc thụt Lugar. . . 1$75
Thuốc Santal Mary. . 1$00

● Bán tại nhà bào chế CHASSAGNE số 59 phố Paul Bert, Hanoi.

Nạn xe cộ. Vào hồi 17 giờ chủ nhật ở cầu sông Boanai lối sang Quan khẩu có chiếc ô-tô de M. Noreau cầm lái và phải chiếc xe tay hiệu P. T. số 1478 do tên Vũ Như kéo và ở trên xe có tên Trần-thị-Toán, 28 tuổi, nhà ở số 93 phố Bắc-ninh bị ngã xây xát cả người. Chiếc xe tay bẹp rúm.

Cách sau đấy độ mười giờ ở đường Lạch-trảy có tên Phúc-Thành là cai xe nhà Mme Vve Lep-être đi xe đạp va vào chiếc xe tay hiệu Đ. T. số 1373 xe đạp của tên Thành bị hẹp một bên bàn đạp và xét ra là lỗi tại Thành đi trái tay.

Ngày thứ bảy trước vào hồi 10 giờ rưỡi sáng có cái xe bò của M. Seo do tên Ng-v-Thuy kéo, va ngã một người đi xe đạp tên là Mai-v-Koean, ở nhà quê ở phố Bảlot số 12. Một bê, lourche xe đạp gãy, không can gì đến người.

Thảm trạng. Sáng ngày thứ bảy 5 décembre ở một cái nhà ở phố Bắc-ninh có một cái xác người đàn bà thì lập tức người ta đi trình sở cảm để lại bên khám và đưa vào nhà thương. Chưa rõ căn-cước người đàn bà khốn nạn ấy.

Mấy cái trộm vặt. — Đêm 4 rạng ngày 5 vừa rồi ở dãy nhà số 3 và 5 phố Négrier là nhà ở của mấy viên quan binh có trộm vào lấy mất hai cái chăn và một bức màn cửa đáng giá tất cả độ 55 quan tiền tây.

Đêm sôm dầu. Đêm hôm no linh cảnh-sát tóm được tên Trần-v-Việt 24 tuổi làm nghề thợ mộc, nhà ở phố Clémenceau, chực bỏ vào nhà ai để làm gì không rõ.

Đàn bà đánh đàn ông. — Trần-thị Nam 18 tuổi, bán hàng tạp hóa ở hồ tây bên Hạ-lý bị tức ua là đánh tên Ng-văn-Tài phải trọng thương.

Trâu chết. — Ở phố Belgique vừa rồi, có con trâu của nhà a năm chết ở bờ ruộng bên cạnh đường đi thì phu lục-lộ đã đem chôn theo lệ thì của quan thú y thành phố.

NAM ĐỊNH

Cuộc nghênh tiếp quan Toàn-quyền Hôm 5 décembre là ngày quan Toàn-quyền mới ra Hanoi.

Theo như giờ định thời 14 giờ 1 phút chuyến xe lửa riêng của ngài tới ga Nam-định, có dừng lại 10 phút.

Nhà ga sa hôm ấy từ phía kết đèn treo cờ, có rất đẹp mắt.

Gần 14 giờ tại quan Thống-sứ Bắc-kỳ Monguillot, quan Đốc-lý Nam-định Gébin, các quan Tây Nam, các quan võ Phán, các thân hào trong thành-phố cùng các viên tổng sự các sở nhà-nước lần lượt ra ga nghênh tiếp quan Toàn quyền đông đủ cả.

Nhân dân nô nức đi xem cũng rất đông, song nhà ga buổi ấy phía nào cũng có lính cảnh sát gác rất ngặt, cho nên vào xem được cũng khó lắm.

Một toán lính khố-đỏ cùng phường nhạc binh cũng sắp sẵn ở sân ga.

Đúng 14 giờ 8 phút tài xe lửa tới. Quan Toàn-quyền Varenne cùng quí phu-nhân ở toa xe bước xuống. Phường-nhạc binh hồi kèn chào.

Đoạn, quan Đốc-lý Gébin giới thiệu cùng ngài các vị sau này :

Quan Đại tá Varjoux các quan phó coi-tỉ de Maynard, Dl'emann, Kerdavd, quan lồng đốc Trần văn-Thông, cùng các ông ký-sư đại hội-đồng thành-phố có mặt là MM Paul es Ng-văn-Tuinh, Hà duy Thăng, Trần-trun.-Trương và Phùng-văn-Minh. Quan Toàn quyền cả bắt tay từ cả các ngài.

Lệnh ái quan Đốc-lý có dâng quan Toàn quyền một bó hoa.

KIẾN-AN

Đắm đò. Nguyên ngày 21 tới 6 décembre 1925 vào hồi 11 giờ trưa có sảy ra một cái đò ở sao ra từ người hàng xóm chợ Kế về Hải phòng khi ra độ một con sóng thời chẳng gay. Số là chủ lái tham chở nhiều quá, nhưng may không việc gì đến người, chỉ thiệt hại độ vào 300 bạc thôi, còn chủ lái tham kia trốn mất. Hiện quan sở tại còn cho tìm nữa, nghe đâu tên lái kia người cũng gần huyện, nhưng chỉ thương hại cho những người hàng xáo, kẻ có đi vậy, người nghèo thì khi về chồng con đánh đập, cũng có kẻ đi thuê lãi ngày. Khi đó được quan huyện nhân đức, ra an ủy những kẻ khổ sở ấy, và có nói là sẽ bắt tìm hết tên lái đó và bắt cái đồ ấy rồi sẽ phân phát cho kẻ ít người nhiều. Vậy ai cũng mong là có ngày sẽ bắt được tên ấy và bắt cái thuyền ấy đi để với vát được đôi chút, thật là đáng ghét kẻ tham và cũng thương cho những người nghèo khổ ấy.

Đỗ-Thi lai cảo.

PHÚ-THỌ

Diễn thuyết tại hội Trí trí. — Tám giờ hôm 29 Novembre ông Nguyễn-bá-Tung là y sĩ ở Phú-thọ diễn tại hội-quán hội Trí-tri Phú-thọ. Trước khi đến quan Công-sứ Huckel có đọc một bài sau này :

Các ngài,

Tôi xem ra các ngài đã chiếu cố đến hết trí-sự hội Trí-tri đã mời các ngài đến nghe ông Nguyễn-bá-Tung diễn thuyết về bệnh ho lao mà đến đông như thế này.

Không có vấn-đề nào nên lưu ý các ngài hơn là vấn-đề này, vì các ngài cũng như tôi vậy, chúng ta không phải là người có bệnh ho lao, nhưng mà hằng hết chúng ta có thể bắt bệnh lao được, là vì ta ai cũng có thể hít được hoặc nuốt phải thứ vi-trùng ho lao gọi là vi-trùng *Koch* nó là căn bệnh ho lao vậy.

Chắc rằng đã-giả sẽ nói các ngài biết rằng hễn hít chúng ta lắc đương khỏe mạnh trong người cũng có một vài con vi trùng ấy nó đợi lúc nào yếu mệt để mà sinh sản ra và số.

Bệnh ấy rất là hay lây và là một bệnh hại người nhất, như mấy số kê sau này thì các ngài rõ.

Ở Bên Đại-pháp mỗi năm cứ cứ 70 vạn người, trong số ấy đến 15 vạn người chết về bệnh lao, nghĩa là cứ năm người chết thì một người chết về bệnh lao.

Trong thành phố lớn mà dân cư ở chui rúc, không được khí bổ dưỡng của mặt trời và không khí thì số chết về bệnh ấy lại còn nhiều hơn, như ở thành Pha lê trong một trăm người chết thì đến 25 người nghĩa là một phần trong bốn phần chết về bệnh lao.

Trong hải-quân thì người chết trong một trăm người phải đến ba mươi mốt người chết về bệnh lao.

Sau cùng đến những người thợ giặt vì nghề phải mó máy đến các quần áo của người khác mà phải tích hít lấy những bụi lắm, thì đến 75 người trong một trăm người chết về bệnh lao, nghĩa là ba phần chín tư.

Ở Đông-Pháp thì lại là ở xứ Bắc kỳ bệnh lao lại nhiều lắm, trước hết vì khí hậu ẩm thấp làm cho thứ vi trùng lao dễ sinh sản, và lại vì dân ngu-dốt, ăn nống không hợp vệ-sinh, và ở trong những lều tập ổ ụ khí và ánh sáng không vào được và sau nữa là không biết giữ gìn.

Trong vài phút nữa ông Nguyễn-bá-Tung sẽ chỉ dẫn cho các ngài về cách giữ cho khỏi lây bệnh, và các thứ thuốc chữa bệnh ấy.

Các ngài giữ rằng cần tránh bệnh lao là giản dị, là ở chỗ thoáng khí, nhà ở có cửa sổ mở rộng cho không khí vào, ngày nào cũng tập thể thao không nên làm việc về tinh thần quá độ, không nên chơi bời quá độ, phải nghỉ cho đủ sức, và nên uống ít rượu ngẫu nào thì càng hay. Ở bên Đại-pháp, những tỉnh nào người uống rượu nhiều thì chết về bệnh lao nhiều. Ở Luân-đôn một nghìn người hàng bán rượu thì đến 448 người chết về bệnh lao và trong một nghìn người làm bồi ở tàng nhà bán rượu 607 người chết về bệnh lao, nói các ông y sĩ tuy ngày ngày thường để bị lây, thế mà 1000 ông chỉ có 105 ông chết về bệnh ấy mà thôi.

Các ngài nhớ rằng không nên ở chung với những người bị bệnh ho lao và nhất là không nên ngủ đêm cùng buồng với người bị bệnh ho lao.

Sau hết phải cẩm những người bị bệnh ho lao nhổ xuống đất, vì nước rãi người ho lao có những vi trùng bệnh ho lao (bacille de Koch), vi trùng ấy khô đi, người ta bắt lẫn vào với bụi, vi trùng ấy vào phải ăn ngay vào các lỗ hổng.

Các ngài cũng nên cẩm các con trẻ đưa những hòn đá cuội hoặc vật gì ăn ở dưới đất lên miệng, vì những vật ấy có thể có nước rãi người ta nhổ vào và đừng cho con ăn những bánh quà để phơi ngoài bụi ngoài đường phố và đừng cho con uống sữa sống, vì sữa con bò có bệnh lao có thể lây bệnh, nên xem những đồ vật nuôi trong nhà cho cả đến gà và cả đến con vật nuôi có thể có bệnh lao truyền nhiễm sang người được.

Tuy rằng chưa tìm được thứ thuốc tiêm chắc chắn để chữa bệnh lao, như các y-sĩ bên Âu châu đã có tìm được mấy thứ không có trị thẳng ngay thứ vi trùng lao, nhưng làm cho phổi được mạnh và chống lại với vi trùng, những thứ thuốc ấy là *arsenic, tanin créosote iode. les sels de chaux*, và nhất là *huile de foie de morue* vẫn thường gọi là dầu cá thu và thịt tái.

Người ta có thể chữa khỏi bệnh ho lao và tôi khuyên các ngài nào phải bệnh lao thì ngày ngày đến nhờ thầy thuốc làm thuốc tây những cách cho khỏi bệnh.

Trước khi nói hết, tôi xin thưa các ngài biết hiện tôi đương nghiên cứu về việc lập một hội bảo ái giống như các hội ở trong Nam-kỳ, mục đích là để truyền bá các phép vệ sinh cùng là phát thuốc không lấy tiền cho người ốm nhất là các người bị bệnh ho lao.

Tôi mong rằng các ký hào trong bản tỉnh sẽ giúp tôi cho thành hiệu quả.

Trong khi đợi thuốc mới ta sẽ phát trong mấy tháng nữa thì tôi lấy đưa cho ta cho thính giả 2000 viên kỳ nin của nhà-nước để nhắc lại cái công quả của khoa học Đại-Pháp và làm cho các ngài vững lòng rằng các y sĩ sẽ có thể tìm được thứ thuốc cho tiêm là là cho ta khỏi mắc bịnh ho lao như là thuốc chủng đậu của bác sĩ Jenner tìm ra làm cho ta khỏi mắc bệnh đậu mùa.

Ông thầy thuốc tận tâm là ở ông Nguyễn-bá-Tung sẽ lấy khoa học giảng cho các ngài biết về sự nguy hiểm của bệnh ho lao mà tôi đã nói lược qua.

PHỦ LÝ

Quan Toàn-quyền đi qua. — Chuyến xe lửa riêng đưa quan Toàn-quyền Varenne đến ga Phủ-lý hồ 3 giờ 7 phút chiều hôm 7 tới bây. Suốt dọc đường có cấm sát, hai đa đầu hạt Hà-nam là ga Bình-lục, và ga Đồng-văn đều có đủ bày biện-vọng, nhất là ga Phủ lý toàn thiết rất là công phu, nào thể-môn, nào áo nẹp-đỏ, trông rõ ra quang-cảnh một ngày đại lễ.

Khi xe-lửa quan Toàn-quyền đến nơi thì tiếng súng khẩu sinh kèn và nổng sáng nhảo. Xe lửa đứng lại thì thấy quan Toàn-quyền Varenne bận đồ thường phục bằng dạ thâm, đội mũ trắng, ở trên xe lửa bước xuống cùng với quan Thống-sứ Monguillot. Bấy giờ quan sứng sứ Collet đem các quan chức Tây Nam ra chào ngài. Trong khi ấy thì cô Lily Collet là con gái kế quan công sứ đem một bó hoa lên xe lửa dâng Varenne phu-nhân.

Khi các quan-chức Tây Nam làm lễ chào xong, thì quan Toàn-quyền cầm em một cầu rồi ngài bước lên xe lửa, bấy giờ đồng hồ nhà ga vừa đúng 3 giờ 12 phút. Thế là lễ nghênh-tiếp cáo thành vậy.

HÒA-BÌNH

Lại chết vì ăn sắn. — Vừa rồi một người nông-phu ở làng kia gần lỵ lý, đi cày về, đói quá, liền đi bới mấy cái sắn tàu về luộc ăn lót dạ để chờ cơm. Ăn sắn xong, nhân trong nhà còn be rượu dở, lẻn đem ra nhấp mấy chén, rồi ra chuồng kiếm con cá để về làm cơm ăn. Nhưng khi vừa ra tới chuồng, thì anh ta nghe trong mình hơi khó ở, liền trở về, vào buồng đóng nhặt cửa nằm nghỉ. Vốn anh ta xưa nay vẫn có tính ưa tĩnh, thường cứ đóng cửa nằm một mình trong buồng, nên bữa đó cũng không ai chú ý đến. Chẳng ngờ đến sáng hôm sau, cửa buồng cứ thấy đóng im mãi, gọi đập sao cũng thấy lặng ngắt như tờ, mọi người liền phá cửa vào thì thấy người khốn-nạn kia đã nằm chết cứng ở trong đó, bọt mép sèo ra, thì ra chính vì người ấy đã bị chết về sắn tàu. Tội nghiệp!

KHÔNG PHẢI BỀ BẰNG

[illegible]

SOCIÉTÉ D'EXPLOITATION DES CIRQUES TONKINOIS

"LONG-TIÊN"

Tại trước cửa trường Hội chợ Hanoi

Tối hôm nay là thứ sáu 4 Décembre 1925, nội các chỗ ngồi đều thu nửa tiền.

Xiếc mới LONG-TIÊN, từ ngày khai diễn đến nay đã được nhiều các quý khách người khen lom, suốt mấy giờ đồng hồ từ đầu chí cuối chỉ nghe ran những tiếng vỗ tay.

Bản phường xin cẩm tạ các ngài lắm. Đang lẽ đến thứ năm 3 Décembre này là đổi chương trình, song lại tiếp được nhiều thư gửi đến muốn diễn thêm vài buổi nữa vì nhiều tối đông, quá không đủ chỗ ngồi, vậy xin chiều ý các ngài hoãn đến tối thứ bảy 5 Décembre này mới đổi chương trình mới.

Thứ năm và chủ nhật có diễn ban ngày từ 2 giờ chiều và thu nửa tiền.

Lại nhắc lại 5 Décembre là thứ bảy là ngày đón quan Toàn-quyền mới, bản rạp sẽ xin diễn một buổi đặc-biệt hơn 5$ sẽ thêm nhiều trò rất mới lạ, xin lấy vé trước kẻo hết chỗ.

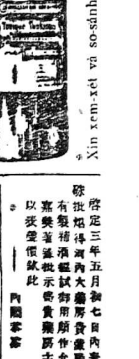
Lại xin kính trình các ngài biết cho rằng bản phường chỉ diễn trong một tuần lễ nữa mà thôi, rồi dọn đi nơi khác, các ngài nên mau mau đi xem kẻo hoài mất cuộc vui rất có giá trị của người mình.

XIẾC LONG-TIÊN Kính-cáo

Rượu bổ-đào:

● TONIQUE TONKINOIS ●

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo bình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tàu Nội-các phụng lời chân phê rằng :

Chiếu nay đợi được phòng của MONTÈS qui lắng, cả nhẽ nên một thứ rượu bổ đã lắng ngự dùng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lợp phê thị phi cho qui được phòng chế-tạng để lưu thanh-giá.

Khâm thử.

碑 停 批 定 三
以 嘉 奏 補 得 年
榮 著 准 權 內 五
張 就 試 行 閣 月
此 示 管 辦 侍 初
內 閣 事 讀 九
閣 事 務 學 日
事 務 大 士 內
務 臣 臣 閣 奉
臣 臣 臣 臣 臣

● Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được! Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo nay.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul-Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes

HANOI

Từ ngày thứ hai 7 đến thứ bảy 12 Décembre

ĐỒ TRẮNG — MŨ MÙA RÉT — GIÀY DÉP

Vải Calicot, hiệu G. M. R.	*Một thước :* 5 fr. 50
Vải Percale fine, khổ 80 c/m.	6 fr. 50
Áo Burnous gia des Pyrénées blanc, mép thêu, mũ lót.	60 fr. 00
Áo Burnous, sạch xanh và đỏ.	35 fr. 00
Khăn chiffon tựa đen, dùng cho các bà, có tua 120 × 120.	80 fr. 00
Bít tất tơ nhỏ mắt sắc đẹp. Đặc biệt.	18 fr. và 16 fr. 00
Bít tất vải.	12 fr. 90
Giầy trẻ con đủ hạng lớn bé đa dê.	60, 45, 40 và 30 fr. 00

EDITE POSTALE N° 40

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NINH-BÌNH

Một cái trộm lạ. — Cách mấy tháng nay ở làng Duyên phúc, trộm cắp ở đâu vào nhà M. Trần-kim-Toàn lấy tất cả đồ đạc nước chừng độ nghìn bạc. Chúng đào tường ở nhà buồng nhỏ vào lấy đồ nữ-trang, đồ đồng, quần áo, cho chí đến những cái chum chộp. Thực lạ thiệt hạ hồi!

Nga, lại cáo

VIỆC KINH-ĐÔ

Ăn trái xoan mà chết. — Trái xoan sở nơi gọi là trái thầu-dầu mùa xuân trổ hoa kết trái, mùa thu trái chín. — Trái thầu-dầu chẳng phải là một loài ăn được, song vị nó ngọt nhiều mà đẳng ấy, nên lũ trẻ con thích ăn, người ta cũng có nói rằng ăn loài ấy giết sống sản cũng như vị thuốc sát trùng vậy song ăn lắm thì say mà có lẽ nguy đến tánh mạng.

Vừa rồi ở làng Vân-tinh (Quảng-trị) có đứa trẻ con lối 12 tuổi ăn trái xoan nhiều quá mà phải say, khi nó bị say lại nhằm khi ban đêm khuya khoắt nửa mê nửa ngủ, cha mẹ nó không ngờ, mãi đến khi quá tệ, đập tay chưa, chữa uyển gần đó thì cứu cũng đã không kịp nên phải chết!

Oan uổng thay!

Say nằm. — Tại làng Chợ-khoai (Hương-thủy) vừa rồi có một nhà kia bốn bà con đến say nằm một lần, song may biết sớm mà cứu kịp khỏi phải người nào tang mạng.

Số là nhà ấy thường vào núi lấy những cây nấm lẹn nấm tươi đem về bán, hôm ấy mới rồi hai nắm đem ra chợ bán không ai mua, có lẽ vì nấm lẹ mà người ta không mua, mới đem về nhà nấu canh, bốn bà con ăm với nhau, (hai vợ chồng, hai đứa con, đứa lớn 10 tuổi đứa nhỏ năm tuổi), Ăn vào một hồi tại đứa nhỏ kêu vang đau đầu rồi lần đến đứa lớn cũng đau đầu, vừa đau đầu vừa chóng mặt, tiếp đến mẹ nó, rồi đến cha nó, tên phải một lệnh giống nhau thì biết là bị say nấm, song chạy chữa không được phải chịu nấm mà tên là mã sau người hàng xóm nghe tiếng nè mới chạy đến sau thì đã lạnh ta mà cứu sống cả bốn mạng thật là phúc lớn vô cùng.

Thiên-lôi giáng. — Nhà ông Nở, làng La sơn, thuộc huyện Phú-lộc, bị kẻ trộm dùng cách thiên-lôi giáng mà lấy rất nhiều của sau khi lấy rồi cách vài ngày mới biết, như vậy thì ở miền ấy có một tên đại bợm cách vài tháng trước đây nó dùng cách địa lôi-phục đào một cái hầm từ ngoài bờ sông nước vào đến nơi buồng kín của ông; tay nó lại dùng cách thiên-lôi-giáng từ trên nóc nhà phá ngói cửa ra mà xuống, vậy thì thằng bợm này đã thật là thằng đại bợm rồi. — Một miền dân cư từ xứ Nong đến xứ, rải có rất nhiều nhà giàu mà nay lại có một thằng cự-đạo đến ở đó mà thi hành nghề nghiệp của nó để nhiều hại nhân-dân; mong rằng quan địa-phương ra lệnh nghiêm phòng đặng trừ tuyệt gian tà thì nhân dân sử ấy được bạnh phúc biết bao.

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH HOA

Bốn người bị nạn ô-tô. — Chiều ngày 3 décembre tại con đường thuộc địa phận làng Bỉ-vệ có một cái xe ô-tô do một người Tây cầm máy đến đó đâm phải bốn người đàn bà công đi một bọn, trong bọn đó thì phải một người chết tươi, còn ba người (có một người chửa) đều bị thương cũng khá nặng liền đem cả vào nhà thương điều-trị, chưa biết có khỏi chết không.

Cái xe ô-tô ấy là của một ông Tây làm thầu khoán ở Thanh-hóa, chưa biết việc này quan cai trách nhiệm xử ra làm sao, nhưng mà coi thấy mấy người bị nạn thật là thảm thương lắm.

Xưa nay không thấy bao giờ mà lại những bốn người bị xe cán như vậy, trừ ra có lỗ tay mà đâm cả vào một đoàn người thì mới ra nông nỗi làm vậy. Chứ thường khi cứ nói rằng vì người nhà quê chạy bán nọ sang bên kia nên bị xe cán phải. Thế mà nay cả bốn người bị cán thì không có lẽ cả bốn người cùng chạy sang qua đường cả, việc này lỗi tại đâu phải xét cho ra mới được mới.

TOURANE

Nghênh tiếp quan Toàn-quyền mới. — Quan Toàn quyền Varenne ở Nam-kỳ do đường bộ ra Bắc-kỳ để tới Đà nẵng chiều hôm 2 décembre hồi 5 giờ 25; tại tòa Đốc-lý làm lễ hoan nghênh ngài rất trọng thể. Có hai đội lính khố xanh và khố đỏ dàn hầu nghiêm trang.

Quan Đốc-lý nghênh tiếp ngài cùng phu-nhân lên rồi thì theo thứ tự trình dẫn các quan tuỳ-biện văn võ các tòa các sở, đến các nhà thương-mại, kỹ-nghệ Tây, các ông hội-viên Tây Nam trong thành phố, các viên tòng sự và các ông hàng trưởng Hoa-kiều.

Quan Đốc-lý đọc bài diễn văn chúc mừng và kể lai lịch chốn đất Hàn tự hồi sơ khai cho đến cuộc tương lai thịnh vượng.

Quan Toàn-quyền đáp từ lại một hồi lâu, đại ý ngài tỏ bày chính kiến của ngài và cái phương châm chính-trị đối với tình thế đối Đông pháp trong buổi này.

Ở Huế có quan tổng-ty lệnh cùng quan chánh sở Mật-thám vào tại Đà-nẵng đón tiếp, còn quan Khâm-sứ cùng quan Võ-hiển thì vào đến tận địa đầu hạt Trung-kỳ.

Tối hôm ấy quan Toàn-quyền ở lại tại tòa Đốc-lý, qua ngày 3 décembre ngài cùng các quan đáp chuyến xe lửa riêng đi Huế hồi 7 giờ sáng.

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng da dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$40

Có bán tại: Nhà Bà chuông, Hanoi

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG
NÊN DÙNG THUỐC
QUINOFORME
hoặc ống, hoặc viên
Tại tất cả các thuốc đều Pháp toàn dùng một thứ thuốc này
Gửi bán tại tất cả các nhà bán thuốc
Nhà chế thuốc LACROIX, 29-31, Rue Philippe de Girard — PARIS

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.
Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rét phải làm cho hay ho vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ!
Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết
MÁU BỔ 1$40

Hễ các ngài thấy trong mình mệt nhọc, xanh sao, yếu đuối, ăn không ngon và hay sốt-rét thì các ngài nên dùng ngay chớ ngần ngại, thử

Rượu bổ của ông Bác-sĩ
J. K. WATSON

Như thế thì các ngài đỡ phải tốn kém và lại chóng khỏi nữa.

Giá bán: 2$25 một chai lít
1.20 chai nửa lít

Bán tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
Số nhà 59, phố Tràng tiền
HANOI

RU'Q'U PIPPERMINT
ĐỜI CHO ĐƯỢC HIỆU
GET!
Rượu này uống mát khan tiếng và tiện.
Làm bằng đường tinh anh.
BÀ CHỮA NHỮNG CRÈMES BẠT-HÀ.
Pha lộn với nước, rượu Bạt-hà Pippermint ướp lạnh làm mát mẻ lắm.
Hãng cất ra từ năm 1796 ông GET FRÈRES
ở thành REVEL (Tiền Haute-Garonne)

Các ngài chớ nên quên rằng mùa đông năm ngoái thuốc ho

Sirop Nofal

đã chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là:

Cảm, đau cuống phổi, ho gió, ho rát cổ, vân vân...

Thứ thuốc này hay, nên bán mạnh lắm.

Chai lớn giá: 0$90

Bán tại hiệu Bào chế
CHASSAGNE
Số nhà 59, phố Tràng tiền
HANOI

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho nhức đầu, đau ở khớp xương

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rasco

0$60 một ống sáu cachets

振商號

Trong người ta có ba sự nhất cần: ăn, mặc và ở. Nay sẽ kể về ăn, một món ăn để nhất cần là sách sẽ hợp vệ-sinh mà có bổ ích cho người ta. Như thế hiệu Tchan-Xuong Công-ti chế ra các thứ bánh Tau, bánh Tây, biscuit, các thứ kẹo Tây, kẹo nho rèo, kẹo yến mềm, kẹo rau, kẹo sữa bò và còn nhiều thứ bánh kẹo khác nữa không thể kể xuể được. Nguyên-liệu toàn dùng cực phẩm, chế pháp nhất là cần thận sạch sẽ vừa chang-hoang lịch-sự làm quà bà con thực là đích đáng lắm. Các ngài chiếu cố bản-hiệu thành tâm cảm ơn vô cùng, gửi hàng theo cách lĩnh hoá giao ngân (Contre remboursement).

Kính-cáo

Chang-lý
WONG KONG SANG

106, Rue des Voiles, Hanoi

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng:

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kết hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tan đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là:

Đau tỳ vị, bệnh dày, bệnh ợ chua, vân vân...

Giá bán: 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào chế
CHASSAGNE
59, Rue Paul Bert, Hanoi

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thư năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Cần người thợ sơn
xe auto thực khéo
HỎI TẠI:
GARAGE BOBILLOT
7, Bd Bobillot — HANOI
(Đến xin việc cần có chứng-chỉ)

Cachou Lajaunie

là một thứ thuốc làm cho

dễ tiêu,
khỏi ho và khỏi ngứa cổ

Cần cho những người hút thuốc lá. Chỉ có thứ thuốc đó là hay hơn, còn các thứ khác là giả cả.

Giá mỗi hộp là 0$10

Có bán tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
Số nhà 59, phố Tràng-tiền,
HANOI

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$80

Hút thuốc lá hiệu MÉLIA:

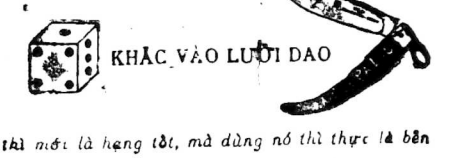
MARINA (Giấy đỏ).
DIAMANT (Giấy trắng).

Thơm ngon. — Không rát phổi.

C. J. BONNET

là hiệu to hơn hết bơn cả

thì mới là hạng tốt, mà dùng nó thì thực là bền

PACHOD Frères & Cie LYON

Hiệu bào-chế J. BLANC
L. BLANC kê-nghiệp
Lập từ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố T.ăng-tiên (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi-Tonkin
GIẤY MỜI số 59,

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

ELIXIR HISTOGÉNIQUE *Thuốc nước* . . . . Giá: 1$25
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE *Thuốc hạt* . . . . Giá: 1.25

Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.

DÉPURATIF BIBAL. *Thuốc lấy huyết và tiêu độc (ta thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mụn mọc ở mặt, trứng cá, v. v. . . . . Giá:* 1$20

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to . . . . . Giá:* 1$25

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay.

TENTEZ LA FORTUNE!
ouvrez lui votre porte
VỚI 15 QUAN, QUÍ-KHÁCH CÓ THỂ ĐƯỢC
500.000 quan
Muốn được thế, thì mua
Một cái vé PANAMA có rút số

Đồng 15 quan tức đến rồi về sau đồng làm 16 tháng mỗi tháng 20 quan, theo như luật ngày 13 mars 1900 thiệt là chắc chắn cho người mua.

Thoạt đồng số đến thì qui-khách nhận ngay được một số về được dự ngay cuộc rút số kỳ sau đến khi số mình được trúng thì thôi. Mỗi PHIẾU PANAMA được trúng thì được tiền là 500.000 cho đến 1.000 quan, hay là về sau cũng được hoàn lại 480 quan.

Thiệt là một sự để dành rất chắc chắn và lời nhiều

Có đến 200 triệu quan về số được trúng số

Mỗi kỳ số có các ngài lại nhận được bản kê những số trúng không lấy tiền. Mỗi năm có 4 kỳ số về vào những ngày:

15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự cuộc số số thì xin gửi ngay 15 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8, Rue Papère, MARSEILLE (France)

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)